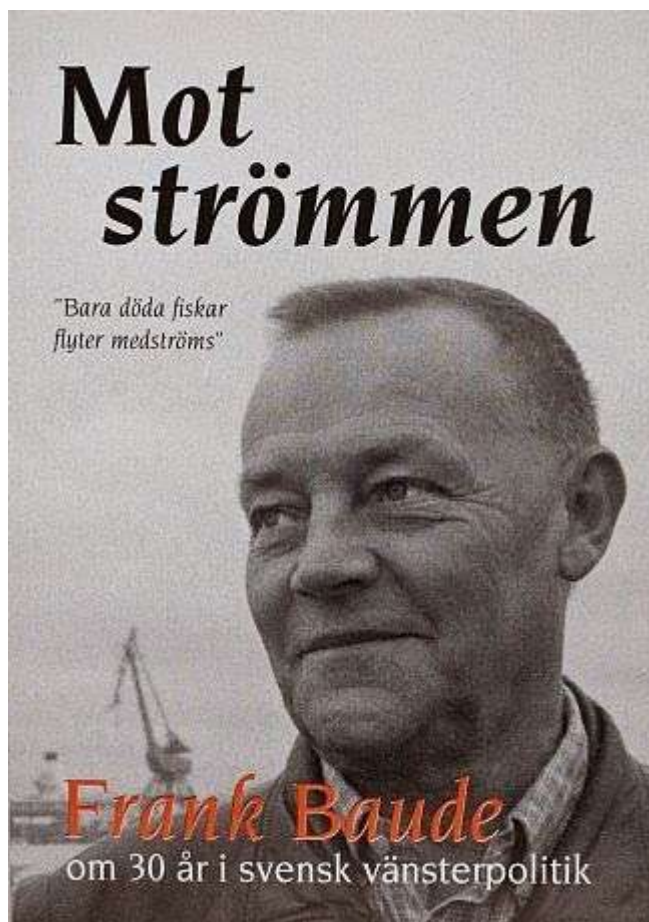

Frank Baude och Kommunistiska Partiet

För ett par år sedan bröt Baude med sitt gamla parti som han tyckte hamnat snett.
I denna artikelsamling dokumenteras och kommenteras denna brytning.
Och i en färsk intervju utvecklar han sin kritik mot såväl KP som den övriga vänstern.

Baudes memoarer *Mot strömmen* kom ut år 2000

Innehåll

Introduktion	1
Baudes utträdesbrev	1
Om Frank Baudes utträde	4
Frank Baude lämnar KP	5
Apropå Baudes kritik av KP	5
Frank Baude lämnar Kommunistiska Partiet ...kan partiet göra upp med stalinismen?	6
Frank Baude 80 år – ”Klassfrågan måste stå främst”	7
Lästips – om ”r-arna”	17

Introduktion

Frank Baude var länge ”r-arnas” – KFML(r) / KPML(r) / KP – förgrundsgestalt.

Han var drivande när Kommunistiska Förbundet Marxist-Leninsterna (revolutionärerna), KFML(r), bildades 1970 som en utbrytning ur Kommunistiska Förbundet Marxist-Leninsterna, KFML. Och han fungerade som organisationens ordförande och ansikte utåt ända till 1998. Han representerade också r-arna i Göteborgs kommunalfullmäktige på 1980-talet.

Därför slog det ned som en mindre bomb när det i mitten av april 2014 plötsligt meddelades att han begärt utträde ur Kommunistiska Partiet (KP). Detta gjordes via ett utträdesbrev som citerades och kommenterades i såväl dags- och aftontidningar lokalt i Göteborg som nationellt.¹ T o m moderaten och dåvarande utrikesministern Carl Bildt och den ledande socialdemokraten Leif Pagrotsky twittrade om händelsen.

I sitt utträdesbrev kritiserar Baude KP för att vara småborgerligt, för att ha släppt in feminismen och för att inte engagerat sig i frågan om den mycket omdiskuterade s k göteborgska trängselskatten.

I denna artikelsamling återger vi först Baudes utträdesbrev, följt av en kommentar från KP:s ordförande (publicerat i *Proletären*). Därefter följer några andra kommentarer från vänsterfolk, de flesta med rötterna i den maoistiska rörelsen i Sverige.

Det hela avslutas med en längre intervju med Baude (från *Proletären* i juli 2016), där han får utveckla sin syn på KP, vänstern och samhällsutvecklingen i stort.

Martin F 20/7 2016

Baudes utträdesbrev

Till Göteborgsavdelningens styrelse

På senare tid har jag blivit alltmer konfunderad över bristen på aktivitet och handling från avdelningens, partiets och Proletärens sida i flera viktiga frågor som diskuteras i hemmen, bekantskapskretsen och på stadens arbetsplatser. Jag ska försöka ge några exempel på vad jag menar.

Trängselskatten

Vad jag kan dra mig till minnes har tidningen Proletären haft två knastertorra artiklar i frågan, och avdelningen har kallat till ett möte på Marx-Engels-huset. I övrigt har frågan lämnats över till enfrågepartiet Vägvalet och borgartidningen GT. Det håller naturligtvis inte om partiet på allvar vill blanda sig i lokalpolitiken. Avdelningen borde istället för att gömma sig i de egna lokalerna givit ut egna flygblad och kallat till möten ute i stadsdelarna och försökt nå bredare kretsar. Tidningen Proletären borde försöka ge en klassanalys och organisera agitationen mot skatten i fråga, och klargöra partiets linje.

Korruptionen i Göteborg

TV:s Uppdrag Granskning satte fingret på den korrupta politik som sedan decennier bedrivits med socialdemokratin som nav i Göteborg. Konstellationen S, V och MP innehar ju majoriteten i stan och borde ställas till ansvar för de ekonomiska svindlerier som UG avslöjade. Detta skulle avdelningen agerat kraftfullt emot. Flygblad och offentliga möten och ständiga brännmärkningar i Proletären. Inget, absolut inget, hände. Ändå är det från de

¹ Se t ex GP 16/5, [Baude lämnar Kommunistiska partiet](#) och GT 17/5 [Kommunistprofilen Baude lämnar i ilska](#)

ansvariga partierna KP måste ta röster om det ska vara någon mening med att delta i årets kommunalval.

Göteborg - gangsterstaden

Över femtio skottlossningar med flera dödsoffer som följd ägde rum i Göteborg 2013. Det finns bara en enda tidning i Sveriges land som inte med ett ord berört frågan. Det är tidningen Proletären, som har Göteborg som utgivningsort. Flera av skjutningarna skedde i stadsdelen Biskopsgården. Kanske var det därför Proletären gjorde ett reportage därifrån, där en partimedlem och några invånare i staden fick uttala sig. Det hela var politiskt korrekt enligt den småborgerliga kutymen, och andades Mona Sahlin över hela stuket. Det som fattas är en partilinje i frågan och ett offentligt klagörande av partiets uppfattning, vilka ekonomiska intressen som ligger bakom skjutandet.

Ett nytt socialt inslag...

...gör sig märkbart när de kravlar kring på stadens trottoarer. Detta sker inte bara i Göteborg, utan i de flesta städerna i södra delen av landet. Av rapporter i massmedia har dessa människor utan mänsklig resning och stolthet, som helt ägnar sig åt tiggeri, etablerat läger av de mest ynkliga och anskrämliga slag i Stockholm och Borås. Proletärens redaktion och partiets ledning tycks inte ha lagt märke till detta nya inslag i gatubilden, för ingenting har skrivits i tidningens spalter trots att det ute på landets arbetsplatser kommenteras flitigt. I Kommunistiska Manifestet ger oss Marx och Engels följande beskrivning av det nya inslaget i gatubilden: "Trasproletariatet, denna passiva förruttnelse av de understa lagren i det gamla samhället... Enligt hela sin levnadsställning kommer de dock att vara beredvilliga att låta köpa sig för reaktionära syften." Varför tiger partiet i en fråga som de vet diskuteras ute i samhället? Är det av rädsla att inte uppfattas som politiskt korrekt av borgarsamhället?

I Partistyrelsens verksamhetsberättelse inför 17:nde kongressen skrivs: "Proletärens under kongressperioden förfinade bevakning av i vid mening sociala frågor är också en följd av förnyringen." Därom kan man tvista, vilket ovanstående rader vittnar om. Det tycks mig istället insmugit sig drag av sekterism i partiets uppfattningar. Följande rader i den omnämnda verksamhetsberättelsen förefaller mig märkliga: "Bland annat tar planen upp mötesledningens ansvar att agera mot sexistiska skämt och kommentarer..." Under mina mer än femtio år och hundratals möten har jag aldrig upplevt några "sexistiska skämt eller kommentarer" vid möten, varken interna eller offentliga. I verksamhetsberättelsen diskuteras familjen och det obetalda hushållsarbetet med följande kommentar: "Detta är viktiga siffror för oss marxister eftersom det säger något om hur vi generellt organiserar vårt familjeliv..." Att organisera partimedlemmarnas familjeliv kan ju aldrig vara en fråga för ett revolutionärt parti. En sådan inställning ligger ju närmare Jehovas vittnen eller någon annan religiös sekt. Men sekterism andas det. Det gör också det märkliga stycke om surrogatmödraskap som införts i verksamhetsberättelsen! Varför skriva om detta i en verksamhetsberättelse? Partiet har inte bedrivit någon verksamhet i frågan, och den är absolut inget som diskuteras i arbetarleden eller ute på arbetsplatserna. Det är en fråga som väckts i slutna rum i Marx-Engels-huset och bär sekterismens alla märken. Detta är den ena sidan av sekterismen, den andra är att man vänder ryggen åt och inte talar om samma saker folk gör ute i samhället och på landets arbetsplatser.

Det är denna inskränkthet som ligger bakom det nya ivrandet för feminismen i partiet.

Feminismen är en rakt igenom borgerlig ideriktning som under vänsteruppsvinget 1968 togs upp i organiserad form av Grupp 8. Sedan dess har den fört en slumrande tillvaro tills Gudrun Schyman lämnade som ordförande för Vänsterpartiet och bildade Feministiskt initiativ.

Stämpeln av medelklassrörelse har under senare tid snarare ökat än minskat. Andelen proletärkvinnor är närmast obefintlig bland dem som kallar sig feminister.

I marxismens klassiker finns absolut ingenting att hämta för dem som vill försöka förena denna borgerliga idériktning med en proletär politik. Tvärtom så anser de kommunistiska klassikerna att den proletära revolutionen är vägen att frigöra kvinnan från det dubbla förtrycket under kapitalismen och den kapitalistiska ideologin. Boken *Kvinnan och socialismen*, utgiven av Gidlunds förlag 1972, är en samling utdrag av Lenins skrifter, med förord av hans hustru Krupskaja och efterord av Clara Zetkin. Där framgår tydligt Lenins proletära syn på kvinnokampens nödvändighet och inriktan. I Clara Zetkins efterord till boken redogör hon för ett samtal hon haft med Lenin. Han säger där: ”Det organisatoriska framgår ur vår ideologiska uppfattning; inga särskilda föreningar för kommunistkvinnor. En kvinnlig kommunist är medlem av partiet liksom den manlige kommunisten.” Lenin pekar sedan ut under vilka olika betingelser kvinnorna lever och sammanfattar detta med orden: ”Vi behöver särskilda grupper som arbetar bland kvinnorna, särskilda agitationsmetoder och organisationsformer. Detta är inte feminism utan praktisk revolutionär förnuftsmissighet.” Lenin understryker alltså att det råder en ideologisk skillnad mellan feminism och kommunistisk politik.

I sin iver att stadfästa den feministiska medelklasspolitiken har Göteborgsavdelningens styrelse begått två uppenbara brott mot partistadgan och visat på en klar och socialdemokratisk uppfattning i organisationsfrågan.

Under hösten 2013, inför 17:de kongressen, arrangerade avdelningsstyrelsen ett särskilt möte för avdelningens kvinnor där frågan om feminismen diskuterades. Detta var ett brott mot stadgans paragraf B, mom G, punkt 2, där det sägs att vi ska ”bekämpa alla tendenser till fraktionsmakeri och kotttribildningar”.

I december månad hade avdelningens ombudsman vänligheten att skicka hem partistyrelsens verksamhetsberättelse till mig. I ett följebrev klargjordes turordningen inför kongressen. Ett avdelningsmöte skulle avhållas där kongressombuden skulle väljas. Några beslut skulle inte fattas på mötet och förtroendet skulle visas de valda ombuden genom att överlåta åt dem att rösta efter eget förstånd på kongressen. Detta är ett öppet brott med den leninistiska organisationsprincipen om den demokratiska centralismen, där summan av partiet är dess organisationer, inte dess medlemmar. För att detta ska fungera måste naturligtvis organisationen fatta ett beslut som sedan är vad ombuden har att rätta sig efter. Några ”personliga åsikter” hör inte hemma i en kommunistisk organisation inför en kongress. Styrelsen har alltså brutit stadgans paragraf A, mom A om ”att den enskilde medlemmen är underordnad organisationen”.

På grund av sjukdom i familjen och att jag själv inte är i bästa form kunde jag inte vara med på den senaste kongressen. Av de rapporter jag fått av mina sagesmän var det tydligen en rad med synnerligen märkliga inlägg i debatten. Långt ifrån de teoretiska ideal som vägledde oss som en gång bildade partiet. Vi bröt då med de småborgerliga medelklasspersoner som vi då spådde en framtid i den borgerliga staten. En spådom som besannades till hundra procent. Nu sticker denna småborgerliga hydra upp inom partiet och fick majoriteten med sig om att skriva in feminismen på partiets banér. Denna småborgerliga avvikelser kommer naturligtvis att följas av fler. Som Engels så träffande skrev i ett brev till Marx så kommer avvikare av skilda slag ”att räkna varann” och kräva sin plattform i partiet och dess program. Den promenad ut i det medelklassiga politiska träsket som partiet anträtt får göras utan min medverkan. Jag har tappat förtroendet för partiledningen och tidningen *Proletärens* redaktion och ber härmed att få meddela mitt utträde ur partiet.

Frank Baude

Om Frank Baudes utträde

Lars Rothelius i *Proletären* 17/5 2014

Hej Robert Mathiasson, ordförande i Kommunistiska Partiet, stämmer det att Frank Baude har lämnat organisationen?

– Ja tyvärr så har Frank valt att avsluta sitt medlemskap. Det är mycket beklagligt. Frank har haft en avgörande betydelse för vårt parti genom historien. Men vi är en fri sammanslutning. Det står människor fritt att vara medlemmar eller att lämna. Frank har valt att lämna men att inte göra det offentligt, vilket vi respekterar. Det hela är en sak mellan honom och vår avdelning i Göteborg som han tillhörde.

• **Det är hård politisk kritik som Frank Baude för fram i det brev som nu cirkulerar i media och på nätet. Vad säger du om den?**

– Jag vill inte gå in på detaljerna, men som helhet känner jag inte alls igen det parti som beskrivs i brevet. Kommunistiska Partiet är och förbli ett revolutionärt arbetarparti. Vårt parti består av en majoritet LO-arbetare, både i partistyrelse och i partiet som helhet.

– Vi är fast förankrade i den kommunistiska arbetarrörelsens tradition, vilket är solklart i det nya partiprogram som antogs på kongressen i januari. Vi står för samma raka vänsterpolitik som vi r-are alltid har stått för. Men vi är samtidigt ett parti för 2000-talet, vi växer och försöker att hitta vägar för att bygga upp en revolutionär vänster i Sverige.

• **Så Kommunistiska Partiet håller inte på att dö ut, som en del spekulerar om i media?**

– Absolut inte. Vår kongress i januari var den största på länge och präglades av entusiasm och framtidstro. Vi har genomfört en förnyring i partiet och i höstens val kandiderar vi i dubbelt så många kommunalval som för några val sedan, från Robertsfors i norr till Trelleborg i söder.

– De senaste veckorna har jag varit runt på möten i stora delar av i landet – jag har talat på fackföreningsmöten, socialistiska forum och egna möten – och det är uppenbart att det finns ett växande intresse för en revolutionär arbetarpolitik, många människor är oerhört trötta på det nyliberala överklassjäsk som dominerar i riksdagspartierna.

Frank Baude lämnar KP

Kommentar av Stefan Lindgren², hämtad från SL:s webbsida ”[8 dagar](#)”

18/5 2014

Frank Baude, 78, lämnar Kommunistiska partiet. Trots att jag skällt mycket på Baude i mina dagar gillar jag honom.

Jag ska aldrig glömma 1970. Jag var 21. Roger Gross höll på att trycka lite valpropaganda åt oss unga ml-are från Örebro. Frank tog sig tid att försöka sondera vad vi var för lökar. Fast han var bra mycket äldre tog han oss på allvar, prackade inte på oss något utan förhörde sig om hur vi såg på världen.

Redan samma år gick vi skilda vägar vid sprängningen av KFML. Enhetsfronten var den avgörande frågan.

Men när han nu kritiserar KP, det statsfinansierade parti han själv skapade, för att vara småborgerligt och för att ha släppt in feminismen, kan man bara hålla med:

”Denna småborgerliga avvikelse kommer naturligtvis följas av fler... Den promenad ut i det medelklassiga politiska träsket som partiet anträtt får göras utan min medverkan. Jag har tappat förtroendet för partiledningen och tidningen Proletärens redaktion och ber härmed att få meddela mitt utträde ur partiet”, avslutar han sitt utträdesbrev.

Jag har stor respekt för dem som hållit KP och Proletären gående i en svår tid. Men om de är kloka tar de Franks brev som en varningssignal.

För övrigt är det hög tid att KP och SKP slås ihop. Då skulle man kanske ha en chans att göra något. Men för att en sådan fusion skulle lyckas krävs en tredje ingrediens: en riktig enhetsfrontspolitik, som ingendera har idag.

Apropå Baudes kritik av KP

Kommentar av Per-Åke Lindblom³

Det beror på vilken slags feminism Baude menar. Om han menar den feminism, som utgår från att huvudmotsättningen i samhället går mellan män och kvinnor, är jag helt överens med honom. Feministisk Initiativ står för denna feminism, som objektivt sett är en småborgerlig avledningsmanöver. Denna slags feminism finns naturligtvis också företrädd i varierande utsträckning i olika vänsterorganisationer. Jag kan inte avgöra i vilken grad den gör det i KP.

I KFML(r):s barndom påstods Baude ha en mycket negativ hållning till kvinnofrågan. Han tillskrivs påståendet ”kvinnans plats är mellan den här (d.v.s. näven) och spisen”. Om påståendet är en skröna eller inte, är omöjligt att avgöra. Den kan stamma från Nils Holmberg, som kände Frank Baude väl.

18 april 2014 05:03

² Stefan Lindgren var ledande medlem i det maoistiska KFML/SKP – den organisation som ”r-arna” bröt sig ur 1970

³ Per-Åke Lindblom var ledande medlem i KFML/SKP

Frank Baude lämnar Kommunistiska Partiet ...kan partiet göra upp med stalinismen?

Röda Malmö 17/5 2014⁴

Muraren Frank Baude (till höger) på bild från 1967. De övriga är Bo Gustafsson och Nils Holmberg (i mitten)

En gång i tiden var Frank Baude en person som sade och skrev saker som inspirerade unga, arga och radikala människor att ta ställning för vilda arbetarstrejker mot kapitalister och sossestyrda fack, liksom han hade förstånd att ta avstånd från den kinesiska ledningen när den svek befrielseörelserna i världen.

Under två år i rad fick Frank Baude stenografernas pris som bäste talare under sin tid som representant i Göteborgs kommunfullmäktige.

Nu har tiden har sen länge sprungit förbi Frank Baude. Till och med hans eget parti har sprungit förbi honom. Han har därför valt att utträda ur det parti han bildade 1970 och stod som ordförande för under många år, Kommunistiska Partiet, tidigare KFMLr.

Enligt Baude har hans eget parti tagits över av ”småborgerliga avvikare” och detta bevisas, enligt Baude, framför allt av att partiet har anslutit sig till feminismen. Sanningen är den, att fler och fler i KP, har försökt, i ett antal frågor, att uppdatera sig, tänka själv, öppna upp och modernisera partiet.

Så långt är det gott och väl och Frank Baude målar in sig i det dogmatiska och sekteristiska hörnet. Vad KP nu borde göra är att fortsätta på en positiv väg genom att göra upp med stalinismen och sluta stödja diktaturer som i Nordkorea och Syrien.

Problemet för många medlemmar i KP är att man inte förmår skilja revolutionär marxism från stalinismens förvanskningar. Detta var ju också det stalinistiska projektet, att så till den milda grad (ändamålet helgade medlen) brännmärka alla alternativ, att kommunister till sist inte kunde tänka självständiga tankar.

Jag hoppas att medlemmar i KP nu i ökande utsträckning kan frigöra sig från det förflutna. Vill det sig riktigt väl så kanske KP i framtiden kan bli en del av ett nytt socialistiskt arbetarparti?

⁴ Artikelförfattaren var tidigare r-medlem

PS Baude ådagalägger i sitt ”avskedsbrev” en inhuman syn på tiggande romer. Finns ingen anledning att utmåla dessa som trasproletärer som säljer sig till reaktionen. Bättre att rikta anklagelserna mot kapitalismen, mot EU och rumänska regimen.

Frank Baude 80 år – ”Klassfrågan måste stå främst”

Proletären 14 juli 2016

– Jag är självklart för jämställdhet mellan könen, men det är inom klassen man ska söka den jämställdheten, menar Kommunistiska Partiets tidigare partiordförande Frank Baude när Robert Mathiasson träffar honom i hans stuga i Bohuslän, för att diskutera varför han 2014 valde att lämna in partiboken.

Den 16 juli fyller den mångårige kommunistiske partiledaren Frank Baude 80 år. Med detta som förevändning besökte nuvarande partiordföranden Robert Mathiasson Frank Baude i stugan i Brastad för ett samtal om det politiska läget i Sverige, Kommunistiska Partiets politik och praktik och varför han för två år sedan valde att lämna det parti som han i 28 år var ordförande för.

Fakta och bakgrund

Var med och grundade Kommunistiska Partiet

- Frank Baude gick med i Sveriges Kommunistiska Parti (nuvarande Vänsterpartiet) 1960. Han var med när Kommunistiska Förbundet Marxist-Leninsterna, KFML, bröt sig ur SKP 1967.
- 1970 splittrades KFML efter oenighet i bland annat synen på Gruvstrejken och Frank Baude blev ordförande i KFML(r), sedermera Kommunistiska Partiet, fram till 1998 då han efterträddes av Anders Carlsson.
- I kommunvalet 1982 blev Frank Baude invald i Göteborgs fullmäktige, där han satt till 1985.
- Frank Baude gick ur Kommunistiska Partiet i april 2014.

Jag hittar äntligen rätt efter lite irrande på de bohuslänska småvägarna. Frank Baudes hus ligger vackert inbäddat i grönska. Jag har sett fram emot detta samtal. Jag har förberett mig på ett rakt och kamratligt snack. Vi kommer förmodligen inte att vara överens om allt, men vi kan förhoppningsvis lyssna och lära av varandra.

En glad Frank Baude tar emot i dörren. Vi slår oss ner i vardagsrummet, håller upp lite bubbelvatten och jag slår på inspelningen på mobilen. Det finns ingen anledning att vänta längre.

• Vi börjar med det mest självklara. En månad efter senaste kongressen 2014 – innan vi i den nya partiledningen hade fått visa vad vi går för och knappt hunnit dra upp planerna och de politiska prioriteringarna för kongressperioden – valde du att lämna partiet för att, som du skrev, du hade "tappat förtroendet för partiledningen och Proletärens redaktion". Jag och många med mig blev både förvånade och förbannade över ett sådant agerande – som kommunist tar man debatten, kämpar för sin ståndpunkt och kastar inte in medlemsboken. Kan du förstå vår reaktion? Och varför gjorde du som du gjorde?

– Ja, reaktionen förstår jag alldeles uppenbart. Det hade jag också blivit förbannad över om jag hade varit i dina kläder. Du var nyvald partiordförande. Men det var alls inte mot den nyvalda partiledningen jag vände mig. Det var på grund av tankar som hade legat och grott en lite längre tid som kulminerade för mig då.

– Partiet hade under en tid förfallit i den postmodernism som växte fram under 1980-talet och som sedan lavinartat växt till sig inom vänstern i Europa och USA. Postmodernismens kärna är att man överger klassbegreppet och söker sig till identitetspolitik. För ett valparti är det inget märkligt att man vänder sig till feminismen, antirasismen, ekologin. Det finns olika grupper här som har en identitet och det är det centrala för dem. Men alla de här grupperna kan aldrig bilda mer än ett löst nätverk.

– För ett revolutionärt parti kan det inte vara något att hänge sig åt, de här olika grupperingarna. Där måste klassfrågan stå i spetsen och man ska helt koncentrera sig på att vinna arbetarklassen. Naturligtvis motsätter inte det att man kan vinna enskilda individer ur medelklassen för socialismens idé och de är naturligtvis välkomna, men arbetarklassen måste vara det centrala. Och tyvärr var det vissa frågor som partiet misskötte genom att hänge sig åt identitetspolitik och av rädsla för att inte stöta sig med vissa grupperingar tog man inte upp bristerna i denna politik på ett korrekt sätt.

• En genomgående kritik i det brev du skrev när du lämnade partiet var just att partiet drabbats av den räddhågsenhet och politiska korrekthet som råder i samhället. Håller du fast vid detta? Hur visar det sig och hur ska vi tillfriskna från denna ängslighet?

– Tyvärr så stämmer det. Att vara politiskt korrekt i den meningen att inte våga bryta vissa tabun utan hellre släta över och inte prata så mycket om det. Jag tycker fortfarande att det är vissa frågor som man borde kunna ta upp på ett helt annat sätt.

• En stor del av din kritik i brevet handlade om partiets svårigheter att slå sig in i den göteborgska politiken. Hur ser du på det politiska läget i Göteborg? Vilka förutsättningar finns för en konkret klasspolitik i Göteborg? Hur och vilka frågor bör Kommunisterna driva?

– En stor fråga som innehåller flera element är bostads- och byggpolitiken vilket även handlar om infrastrukturen och västlänken. Partiet har närmat sig de frågorna men har inte bitit sig fast i dem.

– Det finns ett brett motstånd mot kapitalets byggplaner, bland annat inom fotbollsvärlden, mot planerna att bygga på Heden. Kapitalet vill bygga i hela innerstaden och inte lämna en grön fläck kvar.

– Partiet måste söka kontakt utåt och bredda kampfronten och bredda partiet. Göteborgs-avdelningen har gått emot Västlänken, men jag har inte förstått vad avdelningen är för. Man borde lägga ner mer jobb på sådana här saker snarare än effektsökeri för stunden.

• Jag är överens om att partiet har problem. Inför förra kongressen skrev partistyrelsen i verksamhetsberättelsen om problemen med att det gått slentrian i partiets arbete, där centraliserade partikampanjer och en alltför beskrivande politik har blivit dominerande. Därefter har vi under kongressperioden målmedvetet arbetat för att få avdelningar att konkretisera klasspolitiken och att vår politik ska bli mer ingripande än beskrivande. Varför tror du att det har blivit så och hur anser du att vi ska gå vidare i detta arbete?

– Det finns ett gott exempel i Varberg. Jag tycker de gör det på ett bra sätt. Vill man vara elak så kan man hävda att det är ren och skär reformistisk politik de sysslar med, om man är petig eller lagd åt det hållet. Men det tycker jag inte att man ska vara. Därför att de gör ett försök att öppna sig och vinna nya människor och komma med konkreta förslag i den aktuella kommunen eller staden om vad man kan samlas och jobba kring. Lite fler sådana exempel tycker jag är värda att lyfta fram och uppmärksamma.

– Det finns en massa folk runt omkring partiet som kommer att komma till oss om vi får till lite rörelse. Men jag tycker att partiet ägnar sig åt fel frågor och har lite fel utgångspunkt i politiken.

• Kan du ge ett exempel?

– Ett exempel är när det diskuteras att vinna fler invandrare från till exempel Mellanöstern och Nordafrika till partiet och att vi ska nå dessa just i egenskap av invandrare ute i förorterna. Det tror jag inte att vi kan. De invandrare vi kan nå och som vi ska arbeta för att nå är ute på arbetsplatserna, där vi möts som klasskamrater. Men att komma där och tävla med imamen om vem som kan vinna deras öra tror jag inte ett skvatt på. De är så fjärran ifrån ett sådant tänkande som vi har, det vill säga klass, att det är omöjligt att nå dem, de fattar inte vad vi pratar om. I ett samhälle där de är isolerade och lever i ett utanförskap så har de ändå en gemenskap som ligger i klantänkandet. Och det är jävligt reaktionärt.

– Vänsterpartiet gick på pumpen i detta i Husby i Stockholm. Där var tjejer som hade flytt hit och som upplevde friheten när de kom till Sverige, de kastade slöjan, kunde ta på sig vilka kläder de ville. Då blev de betraktade som horor utav reaktionära gubbar och killar. Vänsterpartiet där uppe hesiterade att ta ställning i den här striden mellan de här. Inte ens från Vänsterpartiet fick tjejerna fullt medhåll.

– Samma gäller Miljöpartiet som släpper in rent reaktionära typer som den där pajsaren som vägrar ta tjejer i näven. Han har varit med i Miljöpartiet länge och blev föreslagen att sitta i partistyrelsen. Man måste se upp med sånt där.

• En sak som har med förorterna att göra och som du tog upp i din kritik är att Kommunistiska Partiet inte tar sig an frågan om den organiserade brottsligheten, gangsterismen som växer i många förorter och som inte minst märks i skottlossningar och dödsskjutningar som i till exempel Biskopsgården. Hur ser du på dessa problem och hur bör en kommunistisk och klassmässig linje för att möta problemen se ut?

– Jag har inte någon avvikande uppfattning från det som är den allmänna linjen. Det är ett faktum att det är ett utanförskap som de här människorna hamnar i. Uppenbart har det varit en

allt för öppen attityd att ta emot flyktingar och invandrare. De har placerats i vissa stadsdelar och efter en tid kommer de att dominera i de här stadsdelarna och stadsdelarna töms på sina tidigare invånare som inte vill bo kvar där. Skola och allting brottas med enorma problem.

– Det säger sig självt, om föräldrarna själva inte kan prata svenska så är de noll och intet stöd till sina barn som kommer hem från skolan. Det är en enorm skillnad om du har läskunniga och svensktalande föräldrar som kan hjälpa och förklara frågor som dyker upp i skolan vad gäller samhällskunskap eller geografi eller vad som helst. De här barnen är fullkomligt utlämnade och nivån blir lägre och lägre och det uppstår sådana här grupperingar. Jag anser att det har varit en för stor invandring och det får vi nu betala.

– Det hänvisas ibland till den stora vågen av jugoslaviska flyktingar på 1990-talet och det påstås att integrationen var lyckad. Det finns säkert positiva exempel där det har lyckats med skola och arbete på en del orter där det inte kommit lika många. Men i Malmö, Göteborg och Stockholm blir problemen stora.

– Sedan västimperialismen lyckades splittra upp Jugoslavien har landet blivit vapenleverantör till hela Europa. Gangstergupperingarna är inte bara beväpnade med någon enstaka pistol, de har automatvapen och till och med handgranater som de har hämtat från Jugoslavien. Det är väl inget att sticka under stol med att det är jugoslaviska ligor som tar hit vapnen. Samma med knarkhandeln som idag är på en helt annan nivå.

– Det är som om man inte vågar tala om att det är invandrare. Alla vet att det är det. I den meningen har den stora invandringen varit misslyckad i Sverige. Den har skapat en jäkla massa problem. Integrationen har misslyckats.

• Om vi går över till frågan om feminismen som var en stor del av din kritik. För min del ser jag det som självklart att kalla mig feminist. Jag ser inte feminismen som en ideologi utan som synonymt med att vara för jämställdhet mellan könen. Ett lika vitt begrepp som att kalla sig antirasist. På samma sätt som en antirasism kan utgå från småborgerliga, borgerliga eller proletära strömningar så kan även kampen för jämställdhet göra det. Allt beror på hur man tar sig an frågan. Jag gissar att du har en annan syn på begreppet feminism. Berätta!

– Om du har den uppfattningen så är du ju inte ensam, du delar den med Fredrik Reinfeldt och Gudrun Schyman. De kallar sig också feminister med samma motivering. Men det har ingen bärighet i den kommunistiska traditionen att kalla sig feminist. För feminismen, som den har utvecklats sedan 1980-talet, är synonym med medelklasskvinnornas strävan efter bekräftelse i arbetslivet och i allt. De här medelklasskvinnorna har oftast ingen kontakt med eller kännedom om stora grupper, som inom Handels som är en stor kvinnodominerad yrkesgrupp där man brottas med problem som deltidsanställningar. Sådana problem intresserar inte medelklassfeministerna. Mig veterligen har Schyman & Co aldrig tagit upp arbetarkvinnornas frågor speciellt.

– Jag är självklart för jämställdhet mellan könen, inget snack om saken, men det är inom klassen man ska söka den jämställdheten och det är arbetarkvinnornas krav som måste vara det centrala i den politiska verksamheten. Tjatat om övertron på patriarkala strukturer, där man överallt ser det patriarkala förtrycket, då jämställs män i arbetarklassen med kapitalistklassens förtryck i allmänhet. Därför delar jag inte uppfattningen att man ska använda det begreppet. Jag tror tyvärr att vi är oense i den frågan.

• Så är det nog. Men jag tror att det finns olika syn här. Kampen för jämställdhet mellan könen och att det finns ett könsförtryck som inte är synonymt med klassförtrycket utan har sin egen historiska och materiella förklaring som givetvis samspelar med klassamhället men som samtidigt finns som en särskild fråga, det ingår i hela

marxismens abc och den historiematerialistiska synen att man erkänner detta och ser samhället på det sättet. Men jag skulle nog vilja hävda att vårt parti genom historien har behandlat denna fråga oerhört styvmoderligt. Ibland undrar jag om grundkurserna på 1970-talet hoppade över när Engels skrev om familjens uppkomst och endast ägnade sig åt privategendomen och staten.

Jag tänker att vårt parti helt enkelt är politiskt efterblivet i dessa frågor. Vi når knappt upp till den fria och revolutionära inställning som genomsyrar till exempel Engels och Bebel som inte alls ställde denna fråga i motsättning till formerandet av en klassrörelse. Håller du med om detta och att vi inte på ett seriöst sätt har tagit oss an denna fråga? Om du håller med, varför tror du att det blivit så och kan du ha förståelse för att det finns en frustration hos en del medlemmar, inte minst kvinnor och unga?

– Jag vet att det finns en sådan kritik om hur partiet har behandlat den här frågan tidigare och hur dåligt det har varit ställt. Jag tror inte det stämmer helt och hållet. När partiet bildades var det visserligen väldigt få kvinnor som var direkt framträdande i partiet runt om i landet. Jag vet inte riktigt varför. Men det blev ett problem när vi valde centralkommitté där det saknades kvinnor. För att råda bot på detta så adjungerades på mitt förslag fem kvinnor till centralkommitténs möten med full förslags- och rösträtt.

– 1984 genomförde vi på 8 mars ett stort möte med ett fullsatt konserthus, med en kvinnlig undersköterska från partiet och en kvinna från ANC som talade. Så visst hade vi en verksamhet i frågan som kanske kunde ha varit bredare. Jag kan ha förståelse för kritiken mot att det fanns för få kvinnor på framträdande poster.

• Men Frank, du pratar det rent praktiska, om partiets verksamhet, det jag är ute efter är att jag uppfattar från dig och andra kamrater att när man vill ta upp just kvinnofrågan som en särskild fråga, som skär rakt igenom samhället, då är det oerhört känsligt. Därför att man måste erkänna att en sådan fråga också drabbar inom arbetarklassen, där mäns överordnade ställning i förhållande till kvinnor gäller även inom arbetarklassen, inom arbetarfamiljer. Och du och andra uppfattar det som att vi, jag och andra med mig, ställer kvinnofrågan mot klassfrågan, att vi vill överge klassfrågan.

Där menar jag att när Engels eller Bebel, för att ta två exempel från vår klassikerserie, tar upp den här frågan så gör de det inte på det sättet. De erkänner att så här ser det ut, det finns en kvinnofråga som måste tas upp för sig. Det är därför jag menar att vi inte ens når upp till deras hållning.

– Är det ett praktiskt problem i det politiska livet detta? Vad är det som är det politiska problemet som man ska lösa?

• Dels så handlar det om att försöka förstå hur samhället fungerar, en mer teoretisk fråga, men det är klart att det också är ett praktiskt problem. På sent 1970- och 80-tal så hade vi många kvinnor med oss. Men när det kom barn in i bilden så lämnade en massa av dessa partiet. Männerna var kvar och hade de politiska uppdragen medan kvinnorna tog ett steg tillbaka och många gled iväg och lämnade sedan partiet. Så visst är det ett praktiskt problem. Man skaffar väl ändå barn tillsammans. Men jag tycker att det här visar att ojämställdheten i familjerna även drabbar oss och att vi inte lyckades ta oss an det och därmed förlorade en hel del kvinnlig arbetarkader och medlemmar. Som ett exempel på när det ställer till praktiska problem som vi måste lösa.

– Jag känner inte igen den problematiken måste jag säga.

• Du pratade innan om att feminismen eller jämställdheten eller vad man nu kallar det är präglad av medelklassen, som sedan länge är på tårna och tillåts sätta sin prägel på

och agenda för kampen för jämställdheten – precis som inom klimat- och miljörörelsen, antirasismen och så vidare. Om detta gissar jag att vi är överens. Men när det gäller hur vi ska förhålla oss till detta problem är jag av uppfattningen att vi inte ska förfalla i sekterism. Jag anser att vi ska gå i polemik mot dessa strömningar och försöka vinna respekt och inflytande för en marxistisk syn i frågorna. Trots dominansen av medelklassfolk betyder inte det att vi ska stänga dörren om vi är överens i grundfrågorna, utan kommunisterna bör ha en icke-sekteristisk hållning men samtidigt rakryggt framföra vår principiella syn. Det innebär inte att vi ska vinna medelklassfolk som medlemmar i arbetarpartiet men däremot sympati för arbetarpartiet och inflytande för marxismen. Ungefär så är min tanke om en taktik i förhållande till dessa typer av frågor och rörelser. Hur ser du på detta?

– Det du pratar om är det jag inledde med identitetspolitiken – feminismen, den mångkulturella antirasismen, HBTQ-gängen och andra. Man måste givetvis vara smidig och inte nödvändigtvis gå på stenhårt i polemiken när någon företräder felaktiga uppfattningar. Men jag tror att man ska passa sig för att låta dem florerat inom partiet och göra sig breda.

– Jag är mot att partiet deltar i Pridefestivalerna. Människors sexualitet är en privatsak, men sexualiseringen i det här samhället blir så in i helvete grov, inte minst i Pridetågen.

• **I ditt utträdesbrev befarade du att partiet efter att vi skrivit in ordet feminism i vårt program skulle promenera ”ut i det medelklassiga politiska träsket”. Om jag säger att jag tycker att reaktionerna på att detta ord skrevs in i partiprogrammet var överdrivna och att dina farhågor om partiets politiska framtid inte har besannats, kan du hålla med då?**

– Ja, det kan jag. Men jag är mot det här med feminismen och tycker det finns opportunistiska eftergifter och saker jag inte är överens med.

• **Ok, nu lämnar vi det här med feminism och jämställdhet. Jag menar att en genomgående kritik i ditt brev är hotet mot klasståndpunkten. Jag håller med dig om detta hot. Jag uppfattar det som att det i samhällsdebatten har skett en glidning bort från en marxistisk klasståndpunkt till en liberal. Klasståndpunkten har ersatts av ett allmänt underifrånperspektiv där det blir vänsterns uppgift att ta den utsattes perspektiv – det må vara tiggare, uteliggare, flyktingar eller fattiga människor. Hur ser du på detta? Anser du att även vårt parti har drabbats av denna glidning? Och vad får en sådan glidning för konsekvenser för politiken?**

– Ja, jag tror det finns en glidning i tidningen, jag vet inte hur uppfattningen är i partiet i övrigt. Just detta med att vilja vara politiskt korrekt. Att inte ta ställning i till exempel frågan om gangsterismen för att man är rädd att stöta sig med antirasisterna, man vågar inte kritisera Pride för att man är rädd att stämplas som homofob. Man är beredd att sätta en vänsterstämpel på allting och säga att det här ska vänstern vara för.

– Ta det här med de rumänska tiggarna. Jag såg en undersökning som visade att hälften av svenska folket tycker att man borde förbjuda tiggeriet i städerna. Jag får säga att jag själv reagerar när jag ser en kille i 30-årsåldern som ligger på knä och ber om att få några kronor. Han är i fullt arbetsför ålder, men likt förbannat ligger de och förnedrar sig på detta sätt. Jag har aldrig gett fem öre åt några tiggare och jag tycker att man är ute och cyklar när man beskriver dem som fattiga klassbröder som Proletären gjorde. Det är de inte. De är ett trasproletariat och redan i Kommunistiska manifestet gjorde man skillnad på arbetarklass och trasproletariat. Jag blir kanske kallad för rasist, men jag tycker att man ska ta avstånd från den här verksamheten. Man kan tycka synd om varenda jävel som har det svårt, men det är väl

ingen kommunistisk politik att tycka synd om folk. Det är så långt ifrån en kampinställning som du kan komma.

• **Det är det jag menar har varit förskjutningen. Istället för att se arbetarklassen som den starka klassen som genom sitt arbete bygger det här landet och som har kraften att störta det här systemet, ska man se arbetare som de svaga, de utsatta, de fattiga. Det är den liberala synen.**

– Vi har fått en liten föräning om arbetarklassens styrka i det här med Brexit. Det är faktiskt arbetarklassen som utifrån sin ståndpunkt har tagit ställning mot EU. Journalisterna är helt förvånade därför att deras enda kontakt är folket i London, men det är inte arbetarklassen man har nått och pratat med utan det är överklassen och etablissemangen. Man måste bredda frågorna något och se vad det är som driver fram motsättningarna i samhället.

• **En avgörande del av vänsterns kris är att idealism har fått ersätta materialism inom vänstern. De samhälleliga motsättningarna betraktas idealistiskt istället för klassmässigt och materialistiskt. I det klassmässiga läge vi befinner oss i duger inte endast höger-vänster-skalan eller motsättningen demokrati-högerextremism. I EU-krisens Sverige kommer vi att hamna på EU-elitens sida om vi utgår från idealismen och inte det klassmässiga, vilket Vänsterpartiet & Co är ett exempel på. Håller du med om detta och vad tänker du kring det? En stor del av ditt politiska liv har höger-vänster-motsättningar och klassmotsättningar varit ganska synonymt, format i det korta århundradet med den ryska revolutionen och den starka arbetarrörelsen.**

– Jag delar din uppfattning. Det har att göra med det här postmodernistiska tänkandet med ett grupp tänkande utifrån olika identiteter. Om ett vänsterparti ska lyckas hålla färgen måste det helt koncentrera sig på arbetarklassen, se den styrka som finns och ta kamp utifrån arbetarklassens intressen.

– Idag med så lite öppen klasskamp som finns i samhället så ligger det också på den teoretiska nivån, det är där man måste ta den kampen. Kampen om språket, till exempel mot den falska humaniteten. Jag tycker att vårt parti borde sticka fram mycket mer. Som när det gäller den här falska kvinnokampen som medelklassfeminismen bedriver. Vi måste koncentrera oss på att göra det till konkret klasskamp i kvinnornas intresse.

– Ett annat exempel är den senaste LO-kongressen. Det är ingen jävel som bryr sig om vad LO beslutar men de beslutade i vilket fall att de ska rikta in sig mer på jämlikhetsfrågan. Det är samma dravel som när sossarna på sent 1960-tal reste parollen om ”ökad jämlikhet”. Det tycker jag man ska ta kamp emot som Lenin gjorde mot renegaten Kautsky och reste frågan om det någonsin kan bli jämlikhet mellan de utsugna och utsugarna. Naturligtvis inte! Den frågan borde vi ta upp.

– Det är inte minst nyttigt för att stärka den inre kampen också, att inte ge ett lillfinger åt den falska humaniteten, utan rida spärr mot det och rikta in sig på arbetarklassen, det är den enda riktiga marxistiska hållningen om vem som är kapitalets dödgrävare. Det finns även sekundära motsättningar där vi kan ha uppfattningar, men detta är huvudfrågan.

• **Vi stannar lite vid det här med Brexit. Häromveckan röstade britterna för utträde ur EU. Med Brexit fördjupas krisen för de europeiska storföretagens union. Vad tror du kommer att hända framöver och vilka uppgifter ställer EU-krisen på oss som ett arbetarparti i Sverige?**

– Frågan är hur det går i Frankrike där EU-motståndet är koncentrerat runt Le Pens parti och det kommer vara avgörande i presidentvalet nästa år. Och sen ser vi socialdemokratin och Hollande som har makten i Frankrike som håller på att anpassa Frankrike till EU:s lag-

stiftningar. Tidigare segrar som vanns under Folkfronten vad gäller arbetstid och arbetslagstiftning ska nu sopas undan, istället ska man införa en mer råkapitalistisk linje. Arbetarklassen i Frankrike ställs inför valet mot EU och för Le Pen eller för Hollande. Det finns några trotskistiska partier, men de är inget alternativ.

• Som jag ser det ser är ett av vänsterns historiska svek en del av det här med post-modernismen och att man glider över i det liberala lägret. Men det politiska sveket är att man har accepterat kapitalisternas unionsbygge som sin egen väg. Först Socialdemokraterna, sedan de gröna och nu är Vänsterpartiet på väg åt samma håll. De kräver inte ett utträde, de stödjer inte det brittiska utträdet, utan kräver att medlemskapet ska omförhandlas. Så i ett läge när motsättningarna skärps och unionsbygget skakar i sina grundvalar då kliver vänstern in som en försvarare av ett folkfientligt, arbetarfientligt, nationsfientligt och på alla sätt fientligt unionsbygge.

– Jag håller med dig. Vi måste naturligtvis hålla fast vid vår uppfattning att EU är skit.

• Även vi har påverkats av att vi har stått lite handfallna inför SD:s framväxt och hela denna utveckling. Då har man stirrat sig blind på dem och deras framväxt och försökt formulera en politik utifrån vad de tycker och säger. Om de tycker så då tycker vi så, allt för att inte riskera att hamna på samma sida. Istället måste vi ta vår utgångspunkt i klassen och börja med att ta reda på vad vi själva tycker utifrån en marxistisk och klassmässig grundsyn, sedan för vi ut den politiken alldeles oavsett vad andra partier tycker och gör.

Ett resultat av både EU och vänsterns kris är att borgerliga nationalistiska krafter på högerkanten har kunnat växa till sig. SD är stabilt tredje största partiet, näst störst bland arbetare. Hur ser du på denna utveckling? Vad har de proletära vänsterkrafterna gjort för fel? Hur ska vi bättra oss framöver?

– SD behåller sitt röstetal trots att S och M har tagit över deras linje i flykting- och invandrarfrågan. Det är en skam egentligen att de gör det, av ren opportunism. Men trots detta behåller SD sitt röstetal, det är någon märkligt. Jag tror att SD rider på det som även kommer fram i Trumps framgångar i USA. De talar visserligen inte om klasser, men de talar om etablissemang.

– Grovt tillhugget handlar det om de politiska partierna, de är politiskt korrekta och det speglar av sig i deras press. Det är vissa saker som man inte får attackera. Hela det här etablissemanget blir något diffust som flyter samman. Här lyckas SD göra gemensam sak med de väljare som känner sig utanför etablissemangets tankar. Därför att SD också har blivit satta vid sidan i ett visst utanförskap, de har inte varit likadana som de andra partierna, de har vågat säga till exempel att det inte är korrekt att ta hit så många flyktingar och att de inte vill ha tiggare på gatorna. Det gör att SD har placerat sig utanför etablissemanget och det är det som får delar av utanförskapets folk att lägga sin röst på dem och tro att deras uppfattning är likadan som SD:s. Någon djupare kunskap om SD:s politik eller vart SD vill hän har de inte. De tror att SD endast står för att ”kasta ut utlänningarna”. Det är en grov tillyxning men ungefär så tror jag att det ligger till.

– Det är en politiskt illitterat gruppering i samhället som inte är så intresserad av politik som röstar på dem. SD har inga direkta kärnfrågor förutom utlänningsfrågan. Men jag tror att den bilden kommer att förändra sig.

– Ett tecken på det var när värdlandsavtalet togs upp i riksdagen. Då kunde SD, om de gjort gemensam sak med Vänsterpartiet, ha sett till att avtalet sköts upp ett år. Men SD backade ur. Varför? Det var de där knätofspolitikerna med talmannen Söder i spetsen som under någon

sorts falsk nationalism är emot Nato. Men om SD ska bli regeringsdugliga så får de göra upp med den där lite korkade 1800-talsnationalismen.

– Ingenting ser ut att ändras till nästa val. Socialdemokraterna har på intet sätt radikaliserats, borgarna är som de är och SD ligger kvar på sina 15-20 procent. Om borgarna vill få till en regering efter valet så får de acceptera SD. Som SD:s ekonomiskpolitiska talesperson, Oscar Sjöstedt, en handelsutbildad och pragmatisk typ som vet hur tongångarna går inom kapitalistkretsarna. Och det var väl det som gjorde att de backade ur det där med världlandsavtalet eftersom storföretagen säger att det är klart att vi ska ha Nato.

– Vi kommer att få se mer sånt framöver, hur SD anpassar sig till moderatpolitiken. En borgerlig regering med SD antingen i eller som aktivt stödjande utanför kommer att bli resultatet efter nästa val. Tyvärr. Men sossarna är inget alternativ längre och Miljöpartiet har bränt sina skepp.

• **Ännu en av vår tids kriser är flyktingkrisen. Det är en fråga som skär rakt igenom samhället och även synliggör att det finns väldigt olika uppfattningar inom och runt Kommunistiska Partiet. Hur anser du att en kommunistisk politik i dessa frågor ska se ut och vad anser du om Proletärens skrivelser i frågan?**

– Efter de senaste turerna från regeringens sida så har jag ingen direkt kritik mot Proletärens skrivelser. Men jag anser att man borde ha slagit larm långt tidigare om att den väldigt generösa flyktingpolitiken som Sverige har stått för tidigare inte längre håller. Och vi ser de problem som finns och det är framförallt ett storstadsproblem.

– Vi har importerat folk till ett medvetet utanförskap och de problem vi ser med stenkastning mot blåljusen är så idiotiskt och galet att man undrar vad som ligger bakom. Men det är naturligtvis den frustration som drabbar ungdomen som lever i detta utanförskap. De ser ingen framtid i detta samhälle och de mest aktiva av dem är de som ser sin framtid som kriminella. Det är problem som har byggts upp under lång tid.

– Det generösa mottagande som Sverige har haft i många år har skapat illusioner runt om i världen, i Afghanistan, Somalia och Eritrea: Åk till Sverige, där kan man gå på socialen och ha det jävligt bra. Det blir dessutom bra reklam för flyktingsmugglare.

• **Du vet hur bilden av Amerika var i Sverige under sena 1800-talet, där rinner mjölk och honung på gatorna. Det var en lika förljugen bild.**

– Ja, det är klart.

• **Vi lämnar flyktingkrisen. Det är i år 46 år sedan du skrev broschyren "Leve de vilda strejkerna" där r-arnas fackliga linje utmejslas. I korthet att bejaka arbetarklassens självständiga kamp och därför utmana och bekämpa den socialdemokratiskt dominerade fackliga apparaten som vill bakbinda arbetarklassen och eftersträvar samförstånd med klassfienden. Hur tänker du kring detta idag? Ger de gångna 46 åren anledning till omprövning? Hur ska en sådan linje konkretiseras i dagens verklighet?**

– Rent allmänt. När den skrevs så var tiderna annorlunda. Den skrevs i ställning mot den illusionspolitik som drevs av många andra vänstergrupper om att göra facket till en kamporganisation. Vår linje var istället att lita till arbetarnas egen aktivitet och sätta arbetarna i rörelse för sina egna krav. Idag har det blivit betydligt svårare att driva en linje att aktivt mana till strejk. Det är möjligt att det kan göras i korta punktsatser, men läget idag – facket och arbetsköparna har ett jättegripp över det hela och hög arbetslöshet och privat skuldsättning gör att många lever på håret och hellre biter ihop än försöker kämpa för högre löner. Till detta har även den borgerliga regeringens skattelättnader bidragit. Många, framförallt kvinnor,

tvungas idag till visstids- eller deltidsarbete och nekas heltidsjobb. Så lönefrågan är väl inte det mest aktuella idag.

– Samtidigt som läget ser mörkt ut så har skillnaden mellan klasserna ökat. Kapitalistklassen har blivit fan så mycket rikare under de senaste årtiondena och arbetarklassen får allt svårare att klara sig, delar av arbetarklassen. I den meningen är väl inte broschyren direkt dagsaktuell som en handlingslinje det måste man inse och det begriper även jag, men däremot den allmänna inställningen och uppfattningen om facket den ska man inte ändra allt för mycket på.

– Den senaste avtalsrörelsen visade väl klart och tydligt hur benhårt facket går i socialdemokratins och kapitalisternas ledband när det där märket skulle försvaras in i döden. Det är så typiskt att statsapparaten går in och gör ett undantag för undersköterskorna. Anledningen är väl att man vill rädda fackförbundet Kommunal från att tappa ännu fler medlemmar.

• Här tycker jag att den borgerliga feminismen visar hur farlig den är. Då ska man höja undersköterskornas löner på feministiska grunder – att man inte har tillräcklig status, att man inte är värderad av det kapitalistiska samhället – men man ska inte genomföra höjningen på en klassmässig grund, det vill säga utifrån hur rikedomarna i samhället ska fördelas mellan klasserna. Då blir det ofarligt.

– Ja, så är det.

• Nästa fråga som jag tänkte ta upp är frågan om imperialismen och militarismen, som alltid har varit en ledstjärna för vårt parti och vår rörelse. Frågan är om denna kamp någonsin varit så nära in på skinnet som nu med värdlandsavtal, starka krafter som vill ansluta oss till Nato och en vansinnig krigspropaganda. Sverige är inte längre bara imperialismens asgam utan en hök, en av de mest krigsaktivistiska länderna i Europa. Partiets linje är att mana till största möjliga bredd i kampen mot försöken att ansluta Sverige till Nato men samtidigt inte låta partiet drunkna i bredden utan också framträda självständigt och framhålla att fienden finns på hemmaplan, att det är det svenska monopolkapitalet och dess politiska förvaltare som utgör säkerhetsrisken mot landet och arbetarklassen. Vad tänker du om det nuvarande läget och Kommunisternas linje?

– Det är den traditionella r-linjen. När det gäller krigsaktivisternas världsbild är den helt förljugen. I media nämns aldrig att Nato har inringat Ryssland så det bara visslar om det. Propagandan är nästan skrattretande, men en sådan trumeld i tv, radio och press skapar bilden av ett helt annat Europa än det vi verkligen lever i. Men det är naturligtvis en farlig utveckling. Om vi dessutom ser ett sönderfallande EU så skärps motsättningarna ytterligare och därmed ökar riskerna för väpnade konflikter ytterligare.

• Du fyller 80 år i sommar. Det är 56 år sedan du organiserade dig i det kommunistiska partiet. Vilka är de viktigaste erfarenheterna som du skulle vilja förmedla till oss i en yngre generation som fortsätter kampen för ett kommunistiskt arbetarparti i Sverige?

– Det är att bejaka lusten att läsa och försöka tillgodogöra sig marxismens guldklimpar. Ett återvändande till marxismens klassiker stärker alltid tänkandet inför dagens problem. Att aldrig lägga av att studera, det tror jag är det mest värdefulla tipset man kan ge.

Samtalet är över. Jag stänger av inspelningen på mobilen medan Frank lagar till en lunch som vi avnjuter i det somrigt vackra bohuslänska landskapet. Vi pratar om fotbolls-EM där den isländska vulkanen ännu inte har släckts av det franska målkalaset.

Men en fråga fortsätter att gnaga i mitt huvud: Varför väljer en kommunist att lämna den organiserade tillvaron och ställa sig vid sidan av? Alldeles oavsett att vi kan ha olika

uppfattningar och vara kritiska till mycket så är det tillsammans som vi kan göra något åt saken. Efter ett långt samtal har jag inte blivit klokare i denna sak.

Trots den obesvarade frågan vill jag utbringa ett fyrfaldigt leve till Frank Baude på 80-årsdagen. Få kamrater har betytt lika mycket för vårt parti som Frank Baude och att vara kommunist är inte bara en fråga om medlemsbok, det handlar om klasståndpunkten – om detta är jag och Frank helt överens.

Till Frank Baude och många andra som finns runt Kommunistiska Partiet vill jag rikta en uppmaning: Dörren står alltid öppen, vi måste bli fler som bygger det kommunistiska arbetarparti som Sverige så väl behöver idag.

Robert Mathiasson

Lästips – om "r-arna"

Följande är bara ett urval. På marxistarkiv.se, i avdelningen *Sverige* -> *Kfml(r)/Kpml(r)/KP* finns mycket mer.

[Utanför systemet, vänstern i Sverige 1968-78](#). Antologi om "68-vänstern".

[KFML\(r\):s första år](#), dokumentsamling om Kfml(r) 1970-72.

[KFML\(r\) åren 1972-74: Med sekterismen i högsätet](#)

[Söndrade vi stå...](#), kritisk broschyr om Kfml(r):s politik, från 1974.

["r-arna" och homosexualiteten](#) och [Sex, auktoritet - och KFML\(r\)](#). Om r-arnas syn på homosexualitet (på 1970-talet).

[Tidskriften Fjärde internationalen om Kfml\(r\)](#), artiklar från åren 1973-81.

[Marxism eller idealism](#). "r-arna blev under 70-talet alltmer kritiska mot Kina. I denna skrift, från 1979, gör de upp med maoismen.

[KPMLr behövs om lögnen ska leva vidare](#), av P-O Mattsson (från 2000).

[Kommunistiska Partiets 40-årsjubileum](#), av Jens-Hugo Nyberg. Om "r-arna" och deras världsbild (2011)

Ett sidospår – r-arna och spanska inbördeskriget (med anledning av filmen "Land och frihet")

[Land och frihet - recensioner och debatt](#).

[Land och frihet – Recensioner och debatt i spansk press](#)